

ROMANIKA

Okoli leta **1000** se je Evropa samostojno izoblikovala in se jasno ločevala od antike. Romanski motivi so izhajali iz poznoantičnih oz. starokrščanskih motivov, le, da je bila globoko preobrazena. Najbolj spremenjeno področje je arhitektura, ki je globoko povezana z gospodarskim razvojem. Romanska umetnost je v večji meri verska, največje spremembe so prinesle nove gradbene tehnike (presvodenje prostornin).

Obstajata dva tipa rešitev:

- ✿ Prostori so zaprti z lesenim ostrešjem,
- ✿ Ladje so prekrite z oboki iz opeke ali kamnitih kock.

Lesena ostrešja neposredno izhajajo iz starokrščanskih bazilik.

Način z oboki je veliko zahtevnejši, saj potrebuje nove tehnike.

ZNAČILNOSTI ROMANSKE CERKVE:

- ◆ Je iz treh ladij, ki dajejo vtis stroge ločenosti zaradi križnih obokov.
- ◆ So temačne, zaprte, izgledajo masivne.
- ◆ K njihovemu razvoju so prispevale kripte (prostori za shranjevanje relikvij).
- ◆ Pojavijo se pročelja.

RAZLIKE MED ITALIJANSKO IN FRANCOSKO ROMANIKO:

- ✍ V Franciji so stavbe višje (vodi v gotiko).
- ✍ Zvonik v Franciji je štirikotne oblike in je nad križnim kvadratom.

Mozaik se uporablja le še z Bizancom povezanih deželah. Nadomesti ga freska, ki s senčenjem daje vtis oblosti.

GOTIKA

Središče gotike je Francija.

Razvila se je iz romanske umetnosti (vidimo v naklonjenosti višini).

Značilna je uporaba šilastih lokov, vitražev, in polkrožnega loka. Notranji prostori so enakomerno porazdeljeni. Stenskega slikarstva ni, ker je preveč oken in so prevelika. Notranjščina je postala živahna, drzna.

Kiparstvo je bilo usmerjeno predvsem v stavbno plastiko, kar je povezano z grajenjem katedral. Novost je osamosvojitve plastike. Veliko je malih plastik, ki težijo po izražanju značajskih potez naročnika.

Slikarstvo je predvsem knjižno in je zelo bogato. Človeški lik je vse bolj realistično plastičen. Svetloba spet dobi na pomenu, tako tudi senca. Zanimajo jih atmosferske spremembe (nočna svetloba, sonce na mokri strehi). Ljudi so hoteli postaviti v škatlast prostor (=> razvoj linearne perspektive). Pomembni slikarji v gotiki so Pietro in Ambrogio Lorenzetti ter Giotto Ducco. Osebe so vitke, njihova drža je usločena.